

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szekrényes Gabriella ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Vitkovics Pál jogtanácsos által képviselt Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal Felszámolási és Végrehajtási Főosztály alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Heves Megyei Bíróság 2007. április 13-án kelt K.30.239/2006/10. sorszámú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Heves Megyei Bíróság K.30.239/2006/10. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az adóhatóság jogerős határozatában a felperest, mint a Bt. (továbbiakban bt.) beltagját a jelenlegi beltaggal egyetemlegesen kötelezte a bt. folyószámláján nyilvántartott végrehajtás alá vont összesen 7.348.000 Ft adótartozás megfizetésére, mely társasági adó, általános forgalmi adó, járulékok, késedelmi pótlék, mulasztási bírság és adóbírság adónemekben került előírásra.

A felperes 2006. március 28-án méltányossági kérelmet nyújtott be az adóhatósághoz, amit 2006. április 25-én pontosított. Kérte „a bírság és pótléktartozás elengedését és az adótartozás mérséklését”, illetve az adótartozás mérséklését követően megmaradt összeg tekintetében havi 30.000 Ft összegű részletfizetés engedélyezését.

Az első fokú adóhatóság határozatában a felperes fizetési könnyítés és mérséklés iránti kérelmét elutasította.

A felperes az első fokú határozat elleni fellebbezésében kérte 1.831.000 Ft késedelmi pótlék, 1.738.000 Ft bírság, 265.000 Ft mulasztási bírság elengedését valamint a 3.476.000 Ft adótartozás 2.000.000 Ft-ra történő mérséklését, és azt, hogy az adóhatóság a mérséklés után fennmaradó fizetési kötelezettség teljesítésére - eredeti kérelmének megfelelően - engedélyezzen részletfizetést.

Az alperes a 2006. augusztus 10. napján hozott 8990334833 számú határozatában az első fokú határozatot helybenhagyta. Az alperes érdemi döntését a 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 43. § (3) bekezdésében, 133. § (1) és (4) bekezdésében, 134. § (1) bekezdésében foglaltakra alapította. Az alperes határozatát azzal indokolta, hogy a felperesnek az adatlapon és fellebbezésében tett tulajdonra vonatkozó nyilatkozatai jelentősen eltérnek. A felperes tulajdonában lévő gyöngyösi ingatlan $\frac{1}{2}$ -d tulajdoni hányadának értékesítésére végrehajtási joggal terhelten került sor. Az eljárás jelenlegi szakaszában nem ismert a végrehajtásból befolyó összeg, az ebből származó tartozást csökkenthető bevétel, így a mérséklés (elengedés) iránti kérelem nem bírálható el, mert a tartozás mérséklése kihat a végrehajtható tartozás összegére is. Az elengedés iránti kérelem teljes körű elutasítása egyben a mérséklés iránti kérelem elutasítását is jelenti, és a részletfizetési kérelem sem teljesíthető. A felperes jövedelme éppen elegendő a megélhetési költségek fedezetére, ezért megalapozottan további fizetési terhet nem tud vállalni, családi segítséget pedig nem igazolt. A tartozásnak vagy egy részének későbbi időpontban történő önkéntes megfizetése a rendelkezésre álló adatok alapján nem valószínűsíthető.

A felperes keresetében elsődlegesen az adóhatósági határozatok megváltoztatását, másodlagosan ezek hatályon kívül helyezése mellett az adóhatóság új eljárásra kötelezését kérte. A felperes azzal érvelt, hogy a határozatok nem felelnek meg az Art. 133-134. §-aiban és a Pp. 339/B. §-ában foglaltaknak. A felperes kifejtette, hogy „a jogerős döntés alapját képező tényállás kellő mértékben feltárássra került, az eljárási szabályok betartásra kerültek, azonban a mérlegelés szempontjai és kifejezetten a bizonyítékok okszerű mérlegelése... vitatható, logikailag téves”, ezért a határozatok jogszabálysértők. Nincs jelentősége annak, hogy az ingatlant terhelő végrehajtási jog érvényesítésével milyen összeg folyik be.

A megyei bíróság a felperes keresetét részben találta alaposnak, ezért az alperes határozatát az adómerséklés tárgyában hozott kérelmet elbíráló részében hatályon kívül helyezte, e körben az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte, ezt meghaladóan a (fizetési könnyítésre irányuló kérelmet elbíráló részében) pedig a felperes keresetét elutasította.

A megyei bíróság jogi álláspontja következő volt:

Az Art. 143. § (1) bekezdése értelmében a fizetési könnyítés tárgyában hozott határozat ellen nincs helye bírósági felülvizsgálatnak, ezért e körben a felperes keresetét érdemi vizsgálat nélkül kellett elutasítani.

Az adóhatóságok a felperes kérelmét nem tartalma szerint bírálták el. A szankciók (bírság, késedelmi pótlék, mulasztási bírság) elengedésére vonatkozóan döntést a határozatok rendelkező része és indokolása nem tartalmaz. Az a körülmény, hogy az ingatlan tekintetében végrehajtás van folyamatban, illetve végrehajtási cselekmény került foganatosításra, nem akadályozza az adótartozás mérséklésére, elengedésére vonatkozó kérelem érdemi elbírálásának.

A megyei bíróság az új eljárásra előírta, hogy az Art. 134. § (1) bekezdésében meghatározott szempontok figyelembevételével az alperesnek érdemben kell elbírálnia felperesnek az adóbírság, mulasztási bírság és késedelmi pótlék elengedésére vonatkozó kérelmét, illetve a társasági adó és áfa adótartozás 2.000.000 Ft-ra történő mérséklésére vonatkozó beadványát. Az alperesnek az új eljárásban érdemi döntését úgy kell meghoznia, hogy annak rendelkező részéből és indokolásából részletesen kitűnjön, hogy mely kérelemről, milyen indokok alapján és mely jogszabályi rendelkezésekre alapítottan hozott döntést. Az alperesnek figyelmen kívül kell hagynia, hogy az ingatlan-végrehajtás folyamatban van.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte a keresetnek helyt adó döntés hatályon kívül helyezését, és e körben is a felperes keresetének elutasítását.

Az alperes azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet nem felel meg a Pp. 339/A., 339/B. §-ában, az Art. 134. § (1) bekezdésében foglaltaknak mivel az adótartozás elengedése iránti kérelem elutasításával az adótartozás mérséklésére irányuló kérelmet is elutasította. A kérelmek teljesítésének törvényi feltételei nem álltak fenn, jogszerűen járt el akkor, amikor a végrehajtási joggal terhelt ingatlanra figyelemmel hozta meg határozatát.

A felperes ellenkérelmében a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott részének hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Art. 134. § (1) bekezdése értelmében az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az őt terhelő adótartozást - a magánszemélyt terhelő járuléktartozás kivételével -, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti.

E szabályozásból következően - ahogyan arra a megyei bíróság helyesen rámutatott - az adóhatóságnak a kérelmező által szolgáltatott adatok alapján a kérelem által megjelölt körben arról kell döntenie, hogy a megélhetés súlyos veszélyeztetettsége megállapítható-e vagy sem.

A határozathozatalnál természetesen nem hagyható figyelmen kívül, hogy az eljárás során az adózót együttműködési kötelezettség terheli, és az sem, hogy a kérelemre indult eljárásban a kérelmezőnek kell a kérelem teljesítésének feltételeit igazolnia.

Az adóhatóságnak, mint közigazgatási szervnek azonban valamennyi hozzá benyújtott kérelem tárgyában érdemi döntést kell hoznia, és ezeket az érdemi döntéseket a rendelkező résznek pontosan kell tartalmaznia, a határozat indokolására nézve pedig a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatások általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (1) bekezdés e./ pontja és a Pp. 339/B. §-a az irányadó. Tekintettel arra, hogy az Art. 134. § (1) bekezdése szerinti döntést az adóhatóság méltányossági jogkörében eljárva hozza meg, ez a határozat akkor jogszerű, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárja, az eljárási szabályokat betartja, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége is kitűnik.

A rendkívüli jogorvoslati eljárásban a Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésére álló iratok alapján dönt (Pp. 275. § (1) bekezdése). A Legfelsőbb Bíróság az iratok alapján - a megyei bírósággal egyezően - azt állapította meg, hogy az alperes a felperes kérelmét nem tartalma szerinti bírálta el. Az adóbírság, mulasztási bírság és késedelmi pótlék elengedésére irányuló kérelemre vonatkozóan a határozatok rendelkező része és indokolása megállapításokat, törvényi követelményeknek megfelelő okfejtést nem tartalmaz, mindössze azt rögzíti, hogy „ha az első fokú adóhatóság az elengedés iránti kérelmet teljes mértékben elutasította, ez egyben a mérséklési kérelem elutasítását is jelenti”. A határozatok kizárólag az ingatlan-végrehajtással kapcsolatos alperesi érvelést tartalmazzák, és nem rögzítenek megállapítást, illetve bizonyíték megjelölést, érdemi döntést, ténybeli és jogkövetkeztetéseket a tekintetben, hogy a megélhetés súlyos veszélyeztetettsége fennáll-e vagy sem, illetve, hogy a rendelkezésre álló és felperes által szolgáltatott adatok alapján erre nézve megalapozott következtetés levonható-e vagy sem. A fizetési könnyítés engedélyezésének feltételei nem azonosak az adómérséklés feltételeivel (Art. 133. § (1), (4) bekezdése, 134. § (1) bekezdése). Ennél fogva az alperesi határozatnak a részletfizetési kérelem elutasítása kapcsán rögzített indokolása, és e körben kifejtett érvei az adómérséklés tárgyában hozott érdemi döntés, és ennek indokolása tekintetében nem vehetők figyelembe. Az alperes arra helytállóan hivatkozott,

hogy nem tekinthet el a végrehajtási eljárásban lefoglalt, illetve ezzel egy tekintet alá eső vagyontárgyaktól, ugyanakkor döntése nem tartalmaz megállapításokat, ténybeli következtetéseket arra nézve, hogy ez összefüggésbe hozható-e vagy sem a megélhetés súlyos veszélyeztetettségével, illetve, hogy ez mely okoknál fogva teszi lehetővé annak megállapíthatóságát, hogy a kérelem teljesíthetőségének feltételei érdemben nem vizsgálhatóak.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság teljes körűen osztja a jogerős ítéletben kifejtett jogi álláspontot, és ennek a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján- hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárási illetékre vonatkozó ítéleti rendelkezés az 1990. évi XCIII. törvény 3. § (1) bekezdés c) pontjában, 50. § (1) bekezdésében és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-ában foglaltakon alapul.

Budapest, 2008. április 17.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró, Dr. Hajnal Péter sk. bíró